

Mängdbrottsuppdraget
Delredovisning
2009-11-30

Rikspolisstyrelsen

Åklagarmyndigheten

Domstolsverket

Ju2009/3950/Å

1	Uppdraget.....	3
2	Delredovisningens innehåll.....	4
3	Uppdragets genomförande	4
3.1	Organisation	4
3.2	Förutsättningar	5
3.3	Arbetet hittills	6
4	Problem- och utvecklingsområden, m.m.....	7
4.1	Rättskedjan.....	7
4.2	Problem- och utvecklingsområden.....	8
4.2.1	Gemensamma mål och strategier	8
4.2.2	Polismyndigheternas verksamhet.....	9
4.2.3	Åklagarmyndighetens verksamhet.....	12
4.2.4	Tingsrätternas verksamhet.....	14
4.2.5	Uppföljning.....	18
5	Det fortsatta arbetet med uppdraget	18

1 Uppdraget

Regeringen har bedömt att den totala handläggningstiden för mängdbrott är för lång och att lagföringen av dessa brott måste öka väsentligt. Regeringen har därför i maj 2009 gett i uppdrag åt Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket att vidta åtgärder för att mängdbrottshanteringen ska bli effektivare.¹ Åtgärderna ska resultera i kortare handläggningstider för mängdbrott samt långsiktigt säkerställa samverkansrutiner som skapar förutsättningar för uppföljning och utvärdering av den samlade mängdbrottshanteringen.

Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten har dessutom fått i uppdrag att vidta åtgärder för att inom sina respektive ansvarsområden

- se till att utredningsarbetet påbörjas i direkt anslutning till att brottet har inträffat och att beslut om ärendets fortsatta handläggning fattas skyndsamt,
- minska antalet överlämnanden inom och mellan myndigheterna och
- långsiktigt säkerställa kompetens, beslutsbefogenheter och ansvarstagande i varje del av den brottsutredande verksamheten.

I uppdraget ingår det även för var och en av myndigheterna att se över vilket utvecklingsarbete som är nödvändigt för att en effektivare hantering av mängdbrott ska kunna åstadkommas.

Om myndigheterna inom ramen för uppdraget bedömer att det finns behov av författningsändringar ska detta redovisas särskilt.

Av uppdraget framgår att med mängdbrott avses de brott där polismyndighet enligt gällande reglering leder förundersökningen. Närmare bestämmelser om när polismyndighet ska leda förundersökningen finns Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledning av förundersökning i brottmål, FAP 403-5, samt i Åklagarmyndighetens författningssamling, ÅFS 2005:9.

Myndigheterna har tolkat uppdraget på så sätt att även brott som av polismyndighet utreds med ett s.k. förenklat utredningsförfarande enligt 23 kap. 22 § rättegångsbalken utgör mängdbrott och således omfattas av uppdraget. När vi i det följande talar om förundersökningar avser vi också, om inte annat sägs, denna typ av förenklat utredningsförfarande. Självfallet omfattas även förundersökningar vid vilka enligt 23 kap. 21 § tredje stycket endast kortfattade anteckningar har förts över det väsentliga som har förekommit vid förundersökningen.

Slutredovisning av uppdraget ska ske gemensamt till Justitiedepartementet senast den 28 maj 2010.

¹ Ju2009/3950/Å

Myndigheterna har också ålagts att senast den 30 november 2009 avge en delredovisning av hur uppdraget fortskrider. Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket avger härmed denna delredovisning.

2 Delredovisningens innehåll

Denna delredovisning innefattar i huvudsak en beskrivning av det hittills bedrivna och av det pågående arbetet med mängdbrottsuppdraget. Den innefattar också en redogörelse för vad som hittills har framkommit om hur situationen ser ut vid myndigheterna och domstolarna. Fokus kommer att ligga på de problem- och utvecklingsområden som de samverkande myndigheterna har identifierat beträffande mängdbrott. Inriktningen av det fortsatta arbetet kommer också att redovisas.

När det gäller domstolarna är såväl tingsrätternas som hovrätternas hantering av mängdbrottmålen av intresse. På sikt finns det anledning att se närmare på hovrätternas handläggningstider, m.m. Den stora massan av de mängdbrottmål som kommer in till tingsrätterna avgörs dock slutligt där. Med hänsyn till detta och till att uppdraget annars blir alltför omfattande kommer enbart tingsrätternas hantering av dessa mål att behandlas inom ramen för detta uppdrag.

3 Uppdragets genomförande

3.1 Organisation

Arbetet med mängdbrottsuppdraget bedrivs såväl gemensamt och myndighetsöverskridande som inom varje myndighets egen organisation.

Under den första fasen av arbetet med uppdraget har de tre myndigheterna organiserat sig i en gemensam styrgrupp, som har tagit fram en plan för arbetet fram till denna delredovisning. Till styrgruppen har hört en arbetsgrupp med representanter från de samverkande myndigheterna. Arbetsgruppen har haft till uppgift bl.a. att identifiera gränssnitten mellan myndigheterna och att utifrån detta bereda och föreslå förbättringsåtgärder inför styrgruppen.

Myndigheterna har inför det fortsatta arbetet med uppdraget ansett det ändamålsenligt att något förändra sin gemensamma organisation. Förändringen innebär i huvudsak att Domstolsverket kommer att ha en sammanhållande funktion.

Var och en av de tre samverkande myndigheterna har ordnat sin interna organisation för utförande av mängdbrottsuppdraget utifrån de särskilda behov och förutsättningar som gäller för den myndigheten.

Vid Rikspolisstyrelsen har mängdbrottsuppdraget organiserats i det ordinarie arbetet och inom ramen för Metod- och utrustningsrådet (MUR). Berörda arbetstagarorganisationer har informerats om uppdraget och har beretts tillfälle att närvara vid de möten som har hållits. En intern styrgrupp, bestående av avdelnings- och enhetschefer på Polisavdelningen, har bildats. Till denna hör ett sekretariat. Sekretariatet förfogar över två arbetsgrupper som initialt fick i

uppdrag att, inom ramen för Polisens nationella utredningskoncept (PNU), fokusera på brottsamordning, förundersökningsledning och attityden till utredande verksamhet. Under hösten 2009 har en tredje arbetsgrupp för kriminalteknik tillsatts. Arbetsgrupperna är bemannade med representanter från varje samverkansområde i landet, dvs. totalt sju personer per arbetsgrupp. Arbetsgrupperna kommer att bestå även efter det att detta uppdrag har slutredovisats till regeringen.

För Åklagarmyndighetens del bedrivs arbetet, på Riksåklagarens uppdrag, av en överåklagare, som bistås av en sakkunnig, tillika sekreterare. En arbetsgrupp bestående av åklagare och administrativ personal från olika delar av landet och företrädare för vissa avdelningar vid Riksåklagarens kansli biträder och lämnar synpunkter vid uppdragets genomförande. Personalorganisationerna bereds tillfälle att delta i arbetsgruppens sammankomster.

Domstolsverket har organiserat en intern arbetsgrupp, bemannad med en hovrättslagman och en hovrättsassessor, som löpande rapporterar till en styrgrupp, i vilken ingår verkets generaldirektör samt chefen för personalavdelningen. En första avrapportering skedde den 13 november 2009.

3.2 Förutsättningar

Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket har olika roller och delvis olika förutsättningar för utförandet av mängdbrottsuppdraget. Några ord bör därför sägas om dessa frågor.

Rikspolisstyrelsen är central förvaltningsmyndighet för polisväsendet och har tillsyn över detta och leder alltså normalt inte det operativa polisarbetet. Rikspolisstyrelsen ska i sin roll verka för planmässighet, samordning och rationalisering inom polisväsendet. För att fullgöra detta tas bland annat nationella mål och strategier fram, t.ex. Polisens underrättelsemodell (PUM) och Polisens nationella utredningskoncept. Inom ramen för detta uppdrag kommer Rikspolisstyrelsen att fokusera på hur landets 21 polismyndigheter tillämpar och effektiviserar arbetet i enlighet med Polisens nationella utredningskoncept och Polisens underrättelsemodell.

Åklagarverksamheten bedrivs inom *en* myndighet och styrs av Riksåklagaren genom föreskrifter, allmänna råd, riktlinjer och planer. Mängdbrotten hanteras vid 32 allmänna åklagarkammare. Förundersökningarna avseende mängdbrotten leds vanligen av en polismyndighet eftersom de är av enkel beskaffenhet. Åklagarnas operativa uppgifter begränsar sig huvudsakligen till att fatta beslut i åtalsfrågan och att föra talan i domstol eller till att självständigt lagföra brotten genom att utfärda strafföreläggande eller meddela beslut om åtalsunderlåtelse. Åklagarna är självständiga i sin operativa funktion.

Domstolsverkets uppgift är att ge administrativt stöd och service åt bl.a. tingsrätterna. Inom verksamhetsområdet ska Domstolsverket i administrativt hänseende leda och samordna verksamheten för att skapa förutsättningar för en rättssäker verksamhet och se till att den bedrivs effektivt. I detta arbete ska verket iaktta domstolarnas självständighet enligt regeringsformen. Domstols-

verket får meddela de administrativa verkställighetsföreskrifter som behövs för att samordning och effektivitet inom verksamhetsområdet ska uppnås.

Domstolarnas i regeringsformen garanterade självständighet innebär klara begränsningar för verket när det gäller att utföra ett uppdrag av här aktuellt slag. Domstolsverket kommer därför att, inom ramen för det gemensamma uppdraget, i huvudsak inrikta sig på att samla in och redovisa uppgifter från tingsrätterna rörande handläggning av mängdbrott samt avseende samverkan med övriga myndigheter. I detta ligger att verket både kommer att beskriva hur verksamheten bedrivs på olika håll och att redovisa de erfarenheter som har gjorts när man har tillämpat olika arbetsmodeller. Verket kommer också att försöka förbättra möjligheterna att statistiskt mäta hur mängdbrotten hanteras av tingsrätterna. Vidare kommer verket att visa på modeller för hur en effektiv hantering av mängdbrott kan organiseras vid tingsrätter. Härutöver har Domstolsverket möjlighet att anordna seminarier och andra fora för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Domstolsverket kan också erbjuda domstolarna utbildning samt hjälp, stöd och verktyg för verksamhetsutveckling.

3.3 Arbetet hittills

Under sommaren och hösten 2009 har den gemensamma styrgruppen sammanträtt vid sex tillfällen, varvid även den gemensamma arbetsgruppen har deltagit. Arbetsgruppen har vidare haft löpande kontakter inbördes.

Den 31 augusti 2009 bjöd Rikspolisstyrelsen in sina arbetsgrupper och redogjorde för mängdbrottsuppdraget. Arbetsgrupperna fick i uppdrag att dels förankra uppdraget hos polismyndigheterna, dels inventera polismyndigheternas problemområden och utvecklingsbehov utifrån respektive arbetsgrupps uppdrag. Redovisning har skett. Utifrån det redovisade materialet har en sammanställning gjorts av de vanligaste problemområdena och av de viktigaste åtgärder som pågår eller planeras vid polismyndigheterna.

Åklagarmyndigheten har inledningsvis gjort en kartläggning av det regelverk (författningar och föreskrifter) som för Åklagarmyndighetens del har betydelse för hanteringen av mängdbrottslighet. Kartläggningen har även omfattat statsmakternas styrdokument, Åklagarmyndighetens verksamhetsplaner och övriga riktlinjer samt för ämnesområdet relevanta utredningar, utvärderingar och uttalanden från Justitieombudsmannen. Därutöver har åklagarkamrarnas organisationsstruktur för mängdbrottshanteringen studerats och jämförts med deras resultat (genomströmningstider, lagföring, produktions- och kostnadskvoter) och ärendevolym. Även utbildningsfrågor har behandlats. Därefter har ett antal problem- och utvecklingsområden identifierats.

Domstolsverket har övergripande kartlagt det regelverk och de styrdokument som kan ha betydelse för tingsrätternas hantering av mängdbrottmål. Vidare har verket påbörjat en kartläggning av den aktuella situationen när det gäller tingsrätternas hantering av mängdbrottmål ur flera olika perspektiv. Som ett led i kartläggningen avser verket att skicka ut en digital enkät till samtliga tingsrätter. Enkäten kommer i huvudsak att omfatta frågor om handläggning av mängdbrottmål och om samverkan med andra myndigheter. Under hösten har vidare ett antal kontakter tagits med tingsrätter i olika delar av landet.

Kontakterna har rört främst frågor om samverkan med andra myndigheter i rättsväsendet och de kommer att följas upp med att de som arbetar inom detta uppdrag är närvarande vid olika samverkansmöten under vintern och våren.

4 Problem- och utvecklingsområden, m.m.

4.1 Rättskedjan

Den svenska rättskedjan i brottmål består av fyra grundläggande moment, vilka är

1. utredning av brott,
2. åtalsprövning,
3. lagföring och
4. verkställighet av påföljd.

Frågor om verkställighet av påföljd omfattas inte av det här uppdraget. I den följande framställningen bortses därför från verkställighetsfrågor. Kriminalvården har dock en viktig funktion att fylla när det gäller påföljdsbestämningen i domstol, varför frågor om samverkan mellan i första hand tingsrätterna och Kriminalvården kommer att behandlas inom ramen för mängdbrottsuppdraget.

Mycket förenklat kan rättskedjan beskrivas på följande sätt när det gäller mängdbrotten.

Ansvar för utredning av brott vilar på de brottsbekämpande myndigheterna, dvs. polismyndigheterna och Åklagarmyndigheten. Kännetecknande för mängdbrotten är dock att det är en polismyndighet som har lett utredningen. Det är alltså polisen som har den brottsutredande funktionen när det gäller mängdbrott.

Det är inte alla brott som fortsätter vidare i rättskedjan. Polisen kan under vissa förutsättningar besluta om rapporteftergift eller att inte inleda förundersökning. En förundersökning kan vidare läggas ned. Vid vissa mindre förseelser har polisen dessutom möjlighet att lagföra brottet genom att utfärda ett föreläggande om ordningsbot. Om den misstänkte godkänner ordningsboten är ärendet avslutat. Polisen har således både en brottsutredande och en, i vissa fall, lagförande funktion.

Om polisen överlämnar ärendet till åklagaren kan denne återuppta förundersökningen om han eller hon finner att utredningen behöver kompletteras. Åklagaren kan också skriva av ärendet t.ex. om gärningen inte är brottslig eller om brott inte kan styrkas. Vidare kan åklagaren lagföra brottet genom att utfärda strafföreläggande, meddela åtalsunderlåtelse eller genom att väcka åtal vid den tingsrätt som är behörig att pröva saken. När det gäller mängdbrotten är åklagarens huvudsakliga funktion alltså inte att utreda brottet, utan att utföra åtalsprövning m.m. och, i vissa fall, att lagföra brottet.

Tingsrätterna är inte brottsbekämpande myndigheter utan har till uppgift att på ett rättssäkert sätt döma i de mål som har kommit in till domstolen. Innan ett mängdbrottmål kan avgöras måste tingsrätten vidta olika förberedande åtgär-

der. Den första av dessa (under förutsättning att stämningsansökningen är komplett) är ofta att utfärda stämning, vilket innebär att stämningsansökningen och eventuella skriftliga bevis delges den tilltalade med föreläggande att svara på åtalet. Vidare måste tingsrätten planera och kalla till huvudförhandling, om sådan krävs, eller förelägga den tilltalade att slutföra sin talan, om målet kan avgöras utan huvudförhandling. Både kallelser och slutförelägganden delges med den tilltalade. Rätten får i samråd med den berörda åklagaren eller med Åklagarmyndigheten uppdra åt åklagare att utfärda stämning och kalla till huvudförhandling.

Andra vanliga förberedande åtgärder vid tingsrätterna är beslut i fråga om förordnande av offentlig försvarare eller målsägandebiträde. En begäran om att tingsrätten ska förordna offentlig försvarare eller målsägandebiträde kan komma från polisen eller åklagaren redan innan åtal har väckts. I sådana fall lägger tingsrätten som regel upp ett mål som förblir öppet i väntan på att åtal kommer in avseende den aktuella brottsmisstanken.

En annan förberedande åtgärd kan vara att besluta om den personutredning som behövs. Innan åtal har väckts kan även åklagaren fatta beslut om att hämta in ett yttrande från Kriminalvården.

Slutligen dömer tingsrätten i målet, vilket bl.a. innebär att tingsrätten bestämmer en eventuell påföljd.

4.2 Problem- och utvecklingsområden

4.2.1 Gemensamma mål och strategier

Det är Rikspolisstyrelsens och Åklagarmyndighetens bedömning att de två myndigheterna bör slå fast en gemensam strategisk inriktning för mängdbrottsbekämpningen. Genom denna inriktning bör klargöras hur arbetsuppgifterna ska fördelas mellan åklagare och polis.

Av den gemensamma strategiska inriktningen bör vidare framgå

- vilka kvalitetskrav som bör uppställas på mängdbrottsutredningarna,
- hur ärendena ska samordnas inom och mellan myndigheterna,
- hur överlämnandena ska kunna minska,
- hur kunskap om mängdbrottslighetens utveckling ska överföras från polismyndigheterna till åklagarkamrarna, så att åklagarverksamheten kan anpassas till eventuellt förändrade förhållanden samt
- hur åklagarnas återkoppling (feedback) till polisen ska ske, så att utredningarna fortlöpande kan kvalitetssäkras.

Ett beslut om en gemensam strategisk inriktning bör innebära att kraven på polisleda förundersökningar ställs på myndighetsnivå, i motsats till idag då kraven ofta ställs på individnivå. Den nuvarande situationen innebär att de resultat som åstadkoms i hög grad blir personanknutna och därför oftast kortvariga på grund av stor personalrörlighet inom polisen och Åklagarmyndigheten. Den gemensamma strategiska inriktningen kan därmed bidra till ökad enhetlighet men också till förbättrade möjligheter till långsiktigt hållbar kvalitetsförbättring av polisleda förundersökningar.

Det är vidare enligt vår bedömning en svaghet att det inte finns gemensamma verksamhetsmål för rättskedjan när det gäller genomströmningstider för mängdbrott. Det är sannolikt att sådana verksamhetsmål skulle inverka positivt på bl.a. den samverkan som är nödvändig för att hanteringen av mängdbrott ska ske effektivt.

Domstolarna är, som nämnts, inte brottsbekämpande myndigheter. Detta hindrar dock inte att rättskedjans myndigheter, inklusive tingsrätterna, utarbetar en gemensam strategi när det gäller genomströmningstider för mängdbrott. Det bör övervägas om en sådan strategi ska tas fram. Vi anser också att det bör prövas om särskilda verksamhetsmål när det gäller genomströmningstider ska ställas upp för tingsrätternas hantering av mängdbrott.

4.2.2 Polismyndigheternas verksamhet

Som regeringen har framhållit är det viktigt att de brottsutredande åtgärderna i största möjliga utsträckning vidtas i nära anslutning till brottstillfället. En av flera orsaker till detta är att bevisningen försämras med tiden. Vidare bör, som anges i detta uppdrag, beslut om ärendets fortsatta handläggning fattas skyndsamt. Ett annat krav är att en polisled förundersökning som redovisas till åklagaren ska vara av sådan kvalitet att den kan tjäna som ett fullgott underlag för åklagarens positiva beslut i åtalsfrågan. Kortare genomströmningstider hos polisen ökar förutsättningarna för att åklagaren ska kunna lagföra fler brott.

Det är vidare betydelsefullt för både polisens och åklagarens verksamhet att alla de ärenden som rör en och samma misstänkta person samordnas, så att de utreds samlat och av så få utredare som möjligt. På det sättet kan utredningarna överlämnas samlat till åklagaren, som då i sin tur får bättre möjligheter till ärendesamordning.

Genom bl.a. polisens egna inspektioner, JO-inspektioner, erfarenheter från det s.k. Snabbspåret samt rapporter från Åklagarmyndigheten och Brottsförebyggande rådet² framträder en tydlig bild av bristerna när det gäller polisens hantering av mängdbrott. Några ständigt återkommande påpekanden gäller bristande ledning och styrning, felprioriteringar, bristande förundersökningsledning och personliga tillkortakommanden.

Landets polismyndigheter har, som tidigare nämnts, redogjort för hur situationen i dag ser ut när det gäller främst förundersökningsledning, brottsamordning och polisens attityd till rollen som utredare. De problemområden som har kommit fram förekommer i olika grad och omfattning vid flera polismyndigheter. De mest framträdande problem- och utvecklingsområdena kan sammanfattas på följande sätt.

² ”Misshandel mellan obekanta” (Brå Rapport 2009:1), ”Högre uppkläring av mängdbrotten” (Persson, 2008), ”Åklagarkamrarnas arbete med mängdbrotten - En utvärdering” (ÅM, 2008), Samarbetet mellan åklagare och polis i storstäderna (RÅ, 2009) och två JO-inspektioner (Dnr 2610-2008 och 2672-2008) som resulterade i kritik av polis och åklagares hantering av mängdbrott.

Attityd och kompetens m.m. avseende utredande verksamhet och förundersökningsledning

Vid flera polismyndigheter är det främst yngre och oerfarna poliser som arbetar i yttre tjänst. De har sällan tillräcklig kompetens för och erfarenhet av utredningsarbete. Vissa poliser uppvisar en bristande förståelse för att de egna tidiga utredningsinsatserna kan ha en avgörande betydelse för att brottet kan klaras upp.

Mängdbrottshanteringen har en låg status, vilket ibland får till följd att det är svårt att rekrytera och behålla personal till utredningsverksamheten.

Det förekommer vidare brister i förundersökningsledarskapet när det gäller utredningsdirektiv, förundersöknings- och tvångsmedelsbeslut samt kvalitets-säkring och återkoppling avseende utförda utredningsåtgärder. Brist på tid och kompetens är vanliga orsaker.

Under de dagar och tider på dygnet då de flesta brotten begås finns inte ett tillfredsställande antal förundersökningsledare med tillräcklig kompetens i tjänst.

Det förekommer att anmälningar som kommer in via Polisens kontaktcenter (PKC) inte är kvalitetssäkrade. Slutligen förekommer problem med bristande samverkan mellan Polisens kontaktcenter och länskommunikationscentralen (LKC).

Brist på brottsplatsundersökare

På vissa orter råder det brist på lokala brottsplatsundersökare eller motsvarande personal. Många av brottsplatsundersökarna har även andra arbetsuppgifter. Vidare saknar många brottsplatsundersökare tydlig ledning och arbetar endast dagtid, vilket kan leda till färre och/eller sämre brottsplatsundersökningar.

Brottssamordning och brottsanalys

I de fall då det finns fler än ett pågående ärende rörande en misstänkt person bör ärendena, om möjligt, samordnas till en utredare. Detta gäller oavsett om de olika ärendena pågår inom en och samma polismyndighet eller inom olika polismyndigheter. En sådan samordning sker inte i tillräcklig omfattning och samarbetet inom polisen måste därför förbättras. Mycket talar för att det behövs nationella föreskrifter för att samordningen ska bli effektivare.

Alltför sällan görs det en fullständig operativ och forensisk brottsanalys. Svårigheter som har framkommit är att sådana analyser är tidskrävande, men även att kompetens ibland saknas (bland annat för IT-brottslighet) och att det kan vara svårt att rekrytera analytiker. Det finns även organisatoriska orsaker, t.ex. brister i samverkan mellan de olika enheter som berörs (brottssamordningen, kriminalunderrättelsetjänsten och tekniska roteln). Vidare finns det brister i samverkan mellan olika polismyndigheters kriminalunderrättelsetjänster.

Tänkesättet ”vi och de” när det gäller inre och yttre personal lever kvar vid vissa polismyndigheter och leder till sämre samsyn i utredningsarbetet.

Pågående och planerade åtgärder

Vid polismyndigheterna vidtas eller planeras olika åtgärder som tar sikte på de uppräknade problemområdena. De kan sammanfattas enligt följande.

- Polismyndigheterna inser överlag nyttan av att brott utreds skyndsamt. Många polismyndigheter gör därför en omfördelning av framför allt kompetens, men även personalresurser, för att det ska vara möjligt för polisen att vidta utredningsåtgärder så snart som möjligt efter brottstillfället.
- En översyn av utredningsverksamheten pågår vid flera polismyndigheter, varvid man vidtar åtgärder i syfte att utöka den del av utredningsarbetet som bedrivs av yttre personal. Det pågår också en utveckling som syftar till att fler medarbetare med nyckelbefattningar ska vara i tjänst på de dagar och tider då de flesta brotten begås.
- Vid många polismyndigheter finns numera renodlade förundersökningsledare som har genomgått den nationella förundersökningsutbildningen och som leder den yttre personalens utredningsarbete på de dagar och tider då de flesta brotten begås. Många andra myndigheter är i färd med eller planerar att organisera sin verksamhet på det sättet. Vid några polismyndigheter har man samlokaliserat förundersökningsledaren med vakthavande befäl, vilket bidrar till bättre samverkan när det gäller exempelvis prioritering av resurser.
- Många polismyndigheter fokuserar på att förbättra förutsättningarna för utredningsdirektiv, kvalitetssäkring och återkoppling av ärenden. Vidare fokuserar många myndigheter på den yttre personalens attityd till utredningsprocessen. En åtgärd är införandet av den s.k. sjätte terminen³ och arbetsrotation från yttre tjänst till utredningstjänst.
- Några polismyndigheter framhåller att en framgångsfaktor kan vara att en större del av utredningsarbetet och brottsanalyserna utförs av medarbetare som är civilanställda.
- Flera polismyndigheter ser över sina tjänsteföreskrifter eller rutiner för ärendefördelning och ärendesamordning. Översynerna syftar till att säkerställa att det finns effektiva kriterier för ärendesamordning, att man fortlöpande identifierar om fler ärenden kommer in mot samma misstänkta person och att det finns någon som har beslutsmandat och ansvar för att ärendesamordning görs.
- I syfte att i framtiden kunna uppnå en mer effektiv ärendesamordning, operativ brottsanalys och forensisk analys kommer en av landets största polismyndigheter under 2010 att genomföra en utvärdering av sitt arbetssätt för att kunna effektivisera brottsamordningen.
- Vid en annan stor polismyndighet pågår en förnyad samordningsinsats under hösten 2009 och våren 2010. Målet med insatsen är att i samverkan med Åklagarmyndigheten samordna alla ärenden, i vilka det

³ Tjänstgöring på en kriminalavdelning direkt efter avslutad grundutbildning.

finns någon skäligen misstänkt person som förekommer i tre eller fler ärenden, till en utredare.

4.2.3 Åklagarmyndighetens verksamhet

När polisen redovisar en utredning till åklagare är det åklagarens uppgift att fatta beslut i åtalsfrågan m.m. Sådana beslut ska meddelas så snart som möjligt efter det att utredningen har slutförts. Genom att åklagaren meddelar fortlöpande och omedelbara beslut i åtalsfrågan effektiviseras ärendehandläggningen. Dessutom minskar behovet av samordning. Åklagarmyndighetens mängdbrottsbekämpning ska leda till en enhetlig och hög lagföring samt till enhetliga och korta genomströmningstider inom myndigheten.

Åklagarnas genomsnittliga lagföring av brottsmisstankarna i de polisledda förundersökningarna är hög, omkring 90 procent. Den genomsnittliga genomströmningstiden hos åklagarna, dvs. tiden från det att beslutsunderlaget kommer in till dess att beslut meddelas, understiger dessutom 30 dagar.

När det gäller Åklagarmyndighetens verksamhet har hittills följande problem- och utvecklingsområden framträtt.

En tydligare inriktning mot kärnuppgifterna

Åklagarens huvuduppgifter är att leda förundersökningar, besluta i åtalsfrågan och föra talan i domstol. Åklagarmyndigheten har inte, i motsats till polisen, någon fastslagen uppgift att förebygga brott. När en polismyndighet leder en förundersökning begränsas åklagarens huvuduppgifter i första hand till att besluta i åtalsfrågan och föra talan i domstol.

Regeringen har de senaste åren slagit fast att var och en av myndigheterna inom rättskedjan ska ta ansvar för sin roll i rättsprocessen och på olika sätt underlätta övriga myndigheters insatser. I regeringens nu aktuella uppdrag till Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket framgår också att Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten ska vidta vissa särskilt angivna åtgärder inom sina respektive ansvarsområden.

Polis och åklagare samarbetar vid utredning och lagföring av brott med i gällande regelverk givna roller. Gemensamma strategier och prioriteringar samt organisatoriska lösningar kan förbättra samarbetet och därmed brottsutredningsverksamhetens resultat, samtidigt som en modern ansvarsfördelning mellan myndigheterna förutsätter att polisen och Åklagarmyndigheten tar det fulla ansvaret för sin respektive del av verksamheten. Åklagarna ska inte delta i polismyndigheternas myndighetsutövning på annat sätt än att åklagaren kan komma att pröva de förundersökningsbeslut som meddelats av polisen.

På sätt Riksåklagaren uttalar i sina riktlinjer, ÅMR 2006:2, bör mängdbrottsåklagaren även framgent, genom samverkan med polisen och andra berörda myndigheter och organisationer, tillägna sig en god kunskap om mängdbrottens karaktär och omfattning inom åklagarkammarens verksamhetsområde. Mängdbrottsåklagaren ska följa polisens analyser av mängdbrottsligheten på lokal nivå för att kunna ge förslag till hur arbetet vid kamrarna ska prioriteras och inriktas. Mängdbrottsåklagaren bör dock inte ha direkta förebyggande uppgifter, utan bör övergripande koncentrera sina insatser på att uppnå en en-

hetlig och rättssäker lagföring, på kvalitetssäkring av mängdbrottsutredningarna och på en effektivare brottmålsprocess.

Enhetlighet samt effektivare arbetsmetoder och organisatoriska lösningar

Åklagarkamrarnas organisation för hantering av mängdbrotten är inte enhetlig. Organisationen varierar både med kamrarnas storlek och mellan kammare som är ungefär lika stora. Några kammare saknar t.o.m. en särskild organisation för mängdbrottshanteringen. Genomströmningstider, lagföringsnivåer samt kostnads- och produktionskvoterna för mängdbrottshanteringen varierar dessutom betydligt mellan kamrarna. De mindre åklagarkamrarnas mängdbrottshantering är sårbar och vissa kammarchefer beskriver att arbetssituationen ofta bemästras med lösningar ad hoc. De analyser som gjorts vid Åklagarmyndigheten visar att det är svårt att finna tydliga samband mellan kamrarnas organisation och storlek å ena sidan och resultaten och kostnaderna å andra sidan.

Åklagarmyndigheten ska därför i det fortsatta arbetet fördjupa sina analyser om nya arbetsmetoder och organisatoriska former för mängdbrottshanteringen kan möjliggöra en enhetligare verksamhet med ännu kortare genomströmningstider och högre lagföring som samtidigt ger en mer rättssäker, kostnadseffektiv och mindre sårbar verksamhet. En utvecklad mängdbrottsverksamhet ska dessutom bidra till att resurser frigörs för de åklagarledda förundersökningarna. När de färdiga polisleda förundersökningarna lämnas till åklagaren ska Åklagarmyndigheten ha organiserat sin verksamhet så att åklagaren omedelbart kan besluta i lagföringsfrågan.

Förundersökningsledarskapet när utredningar måste kompletteras

När en polisledd förundersökning måste kompletteras med ytterligare utredningsåtgärder ska åklagaren, enligt Riksåklagarens riktlinjer, RÅR 2006:2, överta förundersökningsledarskapet. Den kvalificerade resurs som åklagarna utgör är emellertid begränsad och bör därför i princip inte tas i anspråk vid förundersökningsledning av mängdbrott. Detta gäller även om polisen har överlämnat ett ärende som behöver kompletteras. Återförande av förundersökningarna till polisen innebär i och för sig ytterligare överlämningar mellan myndigheterna. Nackdelen med detta vägs dock upp av fördelarna med att åklagarens arbetsuppgifter kan koncentreras och genom att polisens arbete härigenom kan kvalitetssäkras genom en omedelbar feedback. Om polisen får tillbaka utredningar som behöver kompletteras ökar dessutom incitamentet för dem att leverera utredningar med hög kvalitet till åklagarna.

Effektivitet, samordning och färre överlämnanden

De allmänna åklagarkamrarna ska samordna mängdbrottsärendena så att onödiga överlämnanden undviks och så att handläggningen blir rättssäker, effektiv och snabb. En effektiv samordning hos polisen underlättar inte bara åklagarens arbete betydligt, utan gör det också praktiskt möjligt att utföra den samordning som ska ske inom Åklagarmyndigheten. Eventuella förundersökningsbegränsningar underlättas och lagföring kan ofta ske tidigare, vilket innebär att ärendena inte hinner blir alltför omfattande på grund av tillkommande brottanmälningar. En fungerande samordning ökar rättsäkerheten och såväl den misstänktes som brottsoffrens intressen kan tillvaratas på ett bättre sätt. Att Åklagarmyndigheten har en god ärendesamordning underlättar vidare domstolarnas verksamhet.

Rättsväsendets resurser är begränsade. Möjligheterna att besluta om förundersökningsbegränsning och åtalsunderlåtelse ska utnyttjas rättssäkert, aktivt och effektivt. Fler personer ska lagföras men inte för fler brott än som krävs för att de ska få en relevant och tillräckligt kraftfull påföljd.

Samverkan mellan åklagarkamrarna och polismyndigheterna

Det behövs en ökad samverkan mellan åklagarkamrarna och polismyndigheterna när det gäller mängdbrotten. Åklagarkamrarna ska samverka med polisen för att få en samlad bild av mängdbrottsligheten, så att verksamheten kan anpassas till hur brottsligheten utvecklas. Samverkan ska ske framför allt beträffande de s.k. gränssnittsfrågorna.

För att åklagarna ska kunna arbeta rättssäkert och effektivt är de beroende av att polismyndigheterna överlämnar förundersökningar och andra utredningar med så hög kvalitet att de kan utgöra underlag för omedelbara beslut i åtalsfrågan. Åklagarmyndighetens samverkan med polisen måste därför övergripande inriktas på hur utredningarna ska vara beskaffade och hur de kan utvecklas.

Översyn av Riksåklagarens råd och riktlinjer, m.m.

Riksåklagarens nu gällande riktlinjer som fastställdes 2006 behöver omarbetas så att polisens och Åklagarmyndighetens ansvars- och kompetensområden blir tydliga. Det är t.ex. inte en uppgift för Åklagarmyndigheten att, som det sägs i riktlinjerna, ”långsiktigt reducera [mängdbrottsligheten] och därigenom öka allmänhetens förtroende för myndigheternas brottsbekämpning”. Det ingår inte heller i åklagarnas uppgifter att arbeta ”med brottsförebyggande åtgärder”. Åklagarnas arbete i de lokala brottsförebyggande råden bör reduceras till frågor som har direkt verksamhetsnytta för de uppgifter som åklagarna är ålagda att utföra.

I det fortsatta arbetet måste alltså nya riktlinjer tas fram som ersätter Riksåklagarens riktlinjer från 2006. I de nya riktlinjerna bör åklagarnas ansvar och uppgifter beträffande mängdbrottsbekämpningen tydliggöras och i huvudsak avgränsas till åklagarnas kärnuppgifter – att fatta beslut i lagföringsfrågan och utföra talan i domstol.

Åklagarmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om ledning av förundersökning i brottmål, ÅFS 2005:9, och Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledning av förundersökning i brottmål, FAP 403-5, bör i samverkan mellan myndigheterna ses över i avsikt att man närmare ska precisera vilka förundersökningar som bör ledas av en polismyndighet. Inriktningen bör då vara att polisen successivt övertar förundersökningsledningen för fler brottstyper. Detta måste dock ske i den takt som kompetensen bland de polisiära förundersökningsledarna medger.

4.2.4 Tingsrätternas verksamhet

När åklagaren har väckt åtal för ett mängdbrott är det tingsrättens uppgift att effektivt och rättssäkert avgöra målet. Flera faktorer kan antas spela in när det gäller tingsrätternas möjligheter att uppnå en effektiv hantering av mängd-

brottmålen. Om och i så fall hur samverkan sker med andra myndigheter, däribland Åklagarmyndigheten och Kriminalvården, kan vara en faktor som har betydelse i detta avseende.

Som redan har framgått pågår inom ramen för detta uppdrag en kartläggning av tingsrätternas hantering av mängdbrottmålen, vari frågor om samverkan med andra myndigheter är en viktig fråga. Resultatet av kartläggningen kommer att inverka på det fortsatta arbetet med mängdbrottsuppdraget såvitt gäller tingsrätterna. Redan nu kan dock följande problem- och utvecklingsområden framhållas.

Inställda huvudförhandlingar och delgivning

Domstolsverket granskade under två veckor i april 2009 andelen inställda huvudförhandlingar i brottmål och orsakerna till att förhandlingarna ställdes in. Landets samtliga tingsrätter ingick i undersökningen.⁴ Enligt undersökningen ställdes nästan en fjärdedel av huvudförhandlingarna i brottmål vid tingsrätt in under perioden. Andelen inställda huvudförhandlingar vid tingsrätterna varierade huvudsakligen mellan 7 och 67 procent. Riksrevisionen granskar för närvarande problemet med inställda huvudförhandlingar i brottmål. Utfallet av den granskningen, som ska avslutas senast den 31 mars 2010, kommer att beaktas vid det fortsatta arbetet med mängdbrottsuppdraget.

Domstolsverkets undersökning tyder både på att den vanligaste orsaken till att huvudförhandlingar i brottmål ställs in är problem med delgivning av den tilltalade och på att en betydande del av de inställda förhandlingarna avsåg åtal för mängdbrott. Vidare framgår av den s.k. Snabbspårsrapporten, som rör just mängdbrott, att den vanligaste orsaken till att mål föll ur snabbspåret vid tingsrätterna var att det uppstod delgivningsproblem.⁵ Mycket talar alltså för att delgivningsproblem är en viktig faktor när det gäller genomströmningstiderna för mängdbrottmål vid tingsrätt.

Den tilltalade måste naturligtvis delges stämningsansökningen också i de mål som avgörs utan huvudförhandling, varför det på goda grunder kan antas att delgivning även i dessa fall kan vara ett problem.

Mot denna bakgrund framstår det förslag som under året har lagts fram om utvidgade möjligheter att använda förenklad delgivning av stämning i brottmål som mycket intressant.⁶ Om förslaget genomförs är det möjligt, under förutsättning att handläggningen hos polis och åklagare går så snabbt att det förenklade delgivningsförfarandet kan utnyttjas vid tingsrätten⁷, att betydligt

⁴ Se Domstolsverkets rapportserie 2009:3 *Huvudförhandlingar i brottmål, redovisning av ett regeringsuppdrag*.

⁵ *Snabbspåret, En försöksverksamhet med snabbare handläggning av vissa brottmål, Rapport avgiven i oktober 2008 av Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Domstolsverket, Kriminalvården och Rättsmedicinalverket*, s. 12.

⁶ DS 2009:28 *Ny delgivningslag m.m.*

⁷ Enligt förslaget till ny lydelse av 33 kap. 6 § rättegångsbalken får stämning i brottmål delges den tilltalade med förenklad delgivning om han eller hon vid ett personligt sammanträffande med polis eller annan i förslaget uppräknad tjänsteman har delgetts upplysning om att sådan delgivning kan komma att användas vid tingsrätten och det vid den tidpunkt då tingsrätten sänder handlingarna inte har förflutit längre tid än sex veckor sedan upplysningen lämnades.

fler huvudförhandlingar i mängdbrottmål kommer att kunna genomföras som planerat.

Om förslaget leder till lagstiftning bör målet vara att förenklad delgivning ska kunna användas för delgivning av stämning och kallelse i de allra flesta mängdbrottmål. Trots detta är det möjligt att en inte helt obetydlig del av målen skulle komma att falla utanför ett sådant system. Tingsrätterna kommer i så fall att vara hänvisade till andra delgivningsformer, bl.a. stämningsmannadelgivning. Enligt Domstolsverkets undersökning avseende inställda huvudförhandlingar under våren 2009 misslyckades cirka hälften av alla stämningsmannaupdrag som lämnades till polisen. Detta kan ge anledning till överväganden, om samarbetet med polisen kan förbättras i detta avseende. Det får övervägas i vilken mån frågan bör tas upp inom ramen för detta uppdrag.⁸

Det kan vidare finnas anledning överväga om tingsrätterna, inom ramen för arbetet med sina arbetsformer (mer om detta senare), har anledning och möjlighet att arbeta mer effektivt med delgivning.

Tingsrätternas arbetsformer

Mängdbrottmål vid tingsrätt kan grovt uppdelas i två kategorier; mål som ska avgöras efter huvudförhandling och mål som kan avgöras utan huvudförhandling. Den sistnämnda kategorin består i huvudsak av s.k. bötesmål, dvs. mål där det inte finns anledning att döma till annan påföljd än böter. Möjligheterna att utan huvudförhandling avgöra sådana mål utvidgades genom reformen ”En modernare rättegång” (EMR) den 1 november 2008. Frågor med anknytning till bötesmålen och andra bestämmelser som ingick i reformen och som har betydelse för mängdbrotten kommer att beröras under en särskild rubrik. Detta avsnitt handlar således enbart om de mängdbrottmål som kräver huvudförhandling.

Det förefaller vara så att mängdbrottmål i de flesta fallen inte särbehandlas vid tingsrätterna. Domstolsverket genomförde under tiden februari-oktober 2009 ett projekt om tingsrätternas utvecklingsarbete rörande arbetsformer, varvid även organisationsformer berördes i viss mån.⁹ Iakttagelserna inom det projektet tyder på att det inte är vanligt med någon särbehandling av mängdbrottmål, vare sig organisatoriskt eller handläggningsmässigt. Samma bild har framträtt i tidigare granskningar och vid de kontakter som Domstolsverket hittills har tagit med tingsrätter inom ramen för detta uppdrag.¹⁰

Om mängdbrottmål regelmässigt hanteras som andra brottmål, huvudsakligen i tur och ordning som de kommer in, finns det anledning att överväga om detta får några negativa konsekvenser. En sådan konsekvens kan vara att målen får vänta onödigt länge på huvudförhandling. Om en utsatt huvudförhandling i ett mängdbrottmål blir inställd, vilket alltså på många håll är vanligt, är det vidare möjligt att målet inte ges någon förtur i förhållande till andra, mer nyligen inkomna mål, när det ska sättas ut till ny huvudförhandling. Erfarenheter från

⁸ Arbetet vid polisens delgivningscentraler ingår i Riksrevisionens pågående granskning.

⁹ *Utvecklingsarbete vid Sveriges domstolar – erfarenheter och effekter*, dnr 409-2009. Slutrapporten är ännu inte publicerad.

¹⁰ Se Riksrevisionsverkets granskning *Brottmålskedjan – rättsadministrativ analys med internationella jämförelser*, RRV 2001:4 (bl.a. s. 12) och Statskontorets rapport 2009:20 *Domstolarnas inre arbete – en utvärdering*.

tidigare projekt visar också att det kan förekomma att mål som har ställts in blir liggande på hög i väntan på att sättas ut igen.¹¹

Domstolsverket undersöker nu dessa frågor och kommer därefter att överväga om det finns anledning till och förutsättningar för att vidta några särskilda åtgärder.

Vidare kartläggs och analyseras vissa andra frågor som rör tingsrätternas arbetsformer, däribland de möjligheter som finns att låta åklagaren utfärda stämning och kalla till huvudförhandling samt att inhämta yttrande från Kriminalvården. Intressanta frågor är bl.a. i vilken utsträckning dessa möjligheter utnyttjas och om det skulle innebära några vinster för mängdbrottens del om de utnyttjades i större utsträckning. De nämnda frågorna aktualiserar givetvis resursfördelningsfrågor inom rättskedjan, åklagarkamrarnas arbetsformer och samverkan mellan åklagarna och tingsrätterna.

Reformen En Modernare Rättegång

Vi kommer att undersöka vilka effekter som EMR-reformen har fått för mängdbrottens del. I första hand gäller det bestämmelsen i 45 kap. 10 a § rättegångsbalken om utvidgade möjligheter att avgöra s.k. bötesmål på handlingarna. Viktiga frågor är bl.a. om bestämmelsen har lett till förkortade handläggningstider, hur handläggningstiderna för bötesmålen förhåller sig till handläggningstiderna för andra mål, i vilken utsträckning tingsrätterna utnyttjar möjligheten att avgöra bötesmålen utan huvudförhandling och vilken betydelse detta får för effektiviteten. Det bör dock redan här framhållas att reformen har varit i kraft under så pass kort tid att statistiska uppgifter får bedömas med försiktighet, varför det sannolikt inte är möjligt att i detta skede få fram en helt tillförlitlig bild. Även andra EMR-bestämmelser kan eventuellt vara intressanta när det gäller mängdbrotten.

Åklagarmyndigheten, Utvecklingscentrum Malmö, arbetar för närvarande med en utvärdering av EMR-reformen ur ett åklagarperspektiv. Resultatet av utvärderingen kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med mängdbrottsuppdraget.

Samverkan mellan tingsrätterna och andra myndigheter i rättsväsendet

En del i uppdraget är att myndigheterna ska vidta åtgärder för en förbättrad samverkan vid handläggning av mängdbrott. Det är enligt vår bedömning svårt att för tingsrätternas del helt skilja ut samverkan rörande just mängdbrott från samverkan i allmänhet mellan domstolarna och andra myndigheter. Vissa typer av samverkan, t.ex. sådan som uteslutande rör frågor som förekommer i mål med häktad, är naturligtvis av mindre intresse, eftersom sådana mål typiskt sett inte är mängdbrottmål. Men det finns många samverkansfrågor som gäller både mängdbrottmål och andra mål.

Domstolsverket tar till att börja med ett helhetsgrepp och kartlägger för närvarande i vilken mån och i vilka former det förekommer eller planeras särskild samverkan mellan landets tingsrätter å ena sidan och Åklagarmyndigheten, polisen, Kriminalvården, eller andra myndigheter å den andra. Samtidigt kartläggs i vilken mån bristande samverkan ställer till problem vid handläggning-

¹¹ Projektet *Utvecklingsarbete vid Sveriges domstolar – erfarenheter och effekter*.

en av mängdbrott samt vilka eventuella vinster som olika typer av samverkan medför eller kan medföra. En av ambitionerna med kartläggningen är att fånga upp goda idéer och förslag som rör samverkan, vilka kan tas tillvara i utvecklingsarbetet.

4.2.5 Uppföljning

Polisen och Åklagarmyndigheten har idag olika metoder för att mäta lagföring och genomströmningstider. Mätmetoderna saknar helhetsperspektiv och är dessutom inte alltid förenliga. Från polisens sida fokuserar man t.ex. på hur många slutdelgivna utredningar som överlämnas till åklagaren, även om åklagaren skriver av brottsmisstankarna eller beslutar att förundersökningen ska kompletteras. Polisens och Åklagarmyndighetens respektive lagföring av mängdbrotten måste kunna mätas på ett gemensamt och enhetligt sätt för att den sammanlagda verksamheten ska kunna följas upp, utvärderas och styras.

Av samma skäl måste genomströmningstiderna kunna mätas genom hela rättskedjan, från det att anmälan upprättas till det att ett avskrivningsbeslut meddelas eller lagföring sker. Uppföljningen bör självfallet inte bara avse processen inom hela rättskedjan, utan bör också kunna brytas ned på myndighets- och enhetsnivå. Det är i dagsläget svårt att följa en brottsmisstanke genom rättskedjan. Detta försvårar uppföljning och lägesanalys. Särskilda svårigheter finns när det gäller att få med tingsrätternas hantering av mängdbrotten i uppföljningen.

Ett resultat av att det är svårt att följa en brottsmisstanke genom rättskedjan – i detta fall främst från åklagare till tingsrätt – är att det inte med lätthet går att ta fram tillförlitlig statistik angående bifalls- och ogillandefrekvens avseende väckta mängdbrottsåtal. Domstolarnas roll är självfallet inte att åstadkomma så många fällande domar som möjligt. I stället är det domstolarnas uppgift att se till att ingen oskyldig blir dömd. Detta hindrar emellertid inte att det ur ett rättskedjeperspektiv kan vara av värde att det finns goda möjligheter att ta fram statistik rörande andelen bifallna respektive ogillade åtal för mängdbrott. Främst är det polis och åklagare som kan ha intresse av att använda uppgifterna som en del i bedömningen av kvaliteten i sitt arbete.

5 Det fortsatta arbetet med uppdraget

Arbetet med mängdbrottsuppdraget kommer att fortsätta genom att myndigheterna såväl gemensamt som inom sin egen organisation arbetar vidare med de problem- och utvecklingsområden som har beskrivits i den här delrapporten, eller som kommer fram under det fortsatta arbetet. Vissa planerade åtgärder har beskrivits tidigare. I övrigt är i huvudsak följande åtgärder planerade i dagsläget.

- Arbetet rörande statistik och uppföljning fortsätter. Samråd kommer att ske med företrädare för RIF-samarbetet (med förkortningen RIF avses Rättsväsendets informationsförsörjning) i syfte att utröna bl.a. i vilken mån önskemål om förbättringar avseende statistik rörande mängdbrotten kan tillgodoses inom ramen för det samarbetet, vilken tidshorisont som i så fall gäller, m.m. Domstolsverket och Åklagar-

myndigheten samarbetar för att eventuellt få fram viss statistik rörande omloppstider vid tingsrätt.

- Rikspolisstyrelsen kommer att fokusera på polismyndigheternas fortsatta tillämpning av Polisens underrättelsemodell och nationella utredningskoncept. Rikspolisstyrelsen kommer vidare att aktivera den arbetsgrupp som har till uppgift att arbeta med frågor om kriminalteknik med avseende på mängdbrott.
- Som ett led i kartläggningen av samverkan mellan tingsrätterna och åklagarna kommer Åklagarmyndigheten att från landets åklagare samla in uppgift om vilka samverkansproblem m.m. som de anser förekommer i förhållande till tingsrätterna.